

АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛОВИЯ НА ТРУД ПРИ ФИНАНСОВИ СЛУЖИТЕЛИ И НАУЧНИ РАБОТНИЦИ

Теодора Лазарова¹

Понятието качество на социалните условия на труд се отнася до степента на обща благоприятност на трудовата среда за индивида. Основна цел, съдържаща се в повечето концепции, посветени на тази тема, е да се разработят такива параметри на длъжностите и на цялата организация, които биха били максимално добри както за хората, така и за икономическото здраве на организацията, в която те работят. Една типична програма за качество на социалните условия на труд включва много елементи: отворена комуникация, чувство за справедливост в оценката и възнаграждението, внимание към потребностите на личността за сигурност на работното място и задоволителна кариера, участие в управлението. Други характеристики могат да бъдат чувството за ограничаване, изпитвано от служителите, чувството за рисканост и предизвикателства в задаването на задачите, степента, до която конфликтът се толерира или разрешава, чувството за „движение напред“ в организацията като цяло и чувството за принадлежност.

Ключови думи: организационен климат, автономия, лидерски стил

Въведение и актуалност на проблема

Изследванията, посветени на проблемите на социалните условия на труд, се появяват още в края на XIX в. едновременно с първите експериментални разработки в областта на социалната психология.

Съвременните изследвания сочат, че социалните условия са характеристика на организацията и се обуславят от процеса на възприемане на

¹ Теодола Лазарова – докторант в Институт за изследване на населението и човека при БАН

Адрес за контакти: teodora.lazarova@yahoo.com

членовете на самата организация и от ценностното отношение към тях. Тази характеристика най-често съдържа оценка за степента на включеност на членовете в организацията по отношение на вземането на решение, степента на съответствие на прилаганите от тях усилия и оценката на ръководителя, както и от степента на информираност на подчинените за целите на организацията. В настоящия анализ, използването на твърденията „социален климат“, взаймствано от методиката на Муус, която ще бъде използвана в изследването и организацията на работа с персонала, ще бъдат употребявани и използвани като синоними на социалните условия на труд на работното място.

Структурирането на мотивиращи взаимоотношения с ръководството в резултат на добрия социален климат подпомага процеса на изпълнение, тъй като определя критериите и стандартите, на които трябва да отговарят служителите. Организационният климат осигурява социално-емоционалния фон на работа и дава психологически комфорт, който стимулира извършването на работата.

Влошеният социален климат би бил източник на недоволство и ниска мотивация и следователно би допринесъл за ниските резултати от работата. Тогава, когато се възприема като благоприятен, той премахва недоволството, но не можем да очакваме, че директно ще повиши мотивацията и ще създаде удовлетвореност от работата.

Анализ на организациите

Профил на финансовата институция

Финансовата организация, която ще разгледаме в настоящото изследване, е търговска банка, притежаваща пълен банков лиценз за извършване на финансови и банкови операции в страната и в чужбина. Банката е със статут на акционерно дружество, извършваща операции в областта на търговското, инвестиционното банкиране и банкирането на дребно.

Профил на научната институция

Научната институция е най-старата научна институция в съвременна България, създадена 9 години преди възстановяването на българската държавност.

Мисията на научната организация е да извършва научна дейност в съответствие с общочовешките ценности, националните традиции и интереси. Тя участва в развитието на световната наука и съдейства за умножаването на духовните и материалните ценности на нацията-това е отбелязано в чл.2 от Устава на институцията.

Цел, задачи и хипотези

Целта на настоящия анализ е да се анализират социалните условия на труд в двете организации.